

JUSTINI FEBRONII
JURISCONSULTI
DE
STATU ECCLESIAE
ET LEGITIMA POTESTATE
ROMANI PONTIFICIS
Liber singularis,
A D
REUNIENDOS DISSIDENTES
IN RELIGIONE CHRISTIANOS
Compositus.

BULLIONI
APUD GUILLEMUM EVRARDI.

M. DCC. LXIII.

CLEMENTI XIII.

SUMMO PONTIFICI,

PRIMO IN TERRIS CHRISTI VICARIO.

UNCTUS Cathedræ Petri , tanquam Centro Catholicæ unionis , à quo separari nunquam permisum est : motus profundo respectu erga Romanam Sedem , tanquam in Ecclesia Primam : plenus sincerâ veneratione erga eum , quem divina Providentia locavit in Apostolico throno , quemque submissè colo ut successorem Principis Apostolorum , qui Primate in universa Ecclesia divinitùs institutum , legitime tenet : de hujus Primate jure tractare presumens , ejusdem veros terminos delineare aggredior , ultra quos quidquid suscipitur , sanctæ nostræ Religioni exitiosum esse intelligitur , tam quoad internum Ecclesiæ regimen , quam quoad illud decus & splendoreim , quo illa in facie orbis indiget apud exterorū , ut hi ejus suavitate , Christi instituto conformi , leniter fortiterque attracti , nobis aliquando in eadem doctrinâ , & sub eodem visibili Capite confocientur. Scilicet

CAPUT I.

DE

EXTERIORE FORMA REGIMINIS, quam in sua Ecclesia Christus Domi- nus instituit.

§. I.

*De methodo rite interpretandi textus sacra Scriptura
ad hanc materiam pertinentes.*

UO sunt fontes, è quibus Status Ecclesiæ eru-
endus venit : scilicet *Scriptura & Traditione*.
Qui cum Ultramontanis formam monarchi-
cam Ecclesiæ tribuunt, ij ex sacris litteris non-
nullos textus, maximè Matthæi *cap. XVI,*
v. 18. & Joannis *cap. XXI.* in rem suam tra-
here amant. Ut verò eandem sententiam etiam
ex Traditione confirment, ad varia SS. Parrum asserta provo-
cant, qui ipsis videntur S. Petrum, & post hunc Romanum
Antilititem, non solum Caput Ecclesiæ constituere, sed etiam
Principem, & cum plenaria potestate Rectorem ; ita, ut pe-
nes illum sit, & apud ejus successores perpetuò maneat totius
Reip. Ecclesiasticæ summa. De jam indicatis, aliisque Scri-
pturæ locis infra : gemus speciaitatem ; hic solum præviè & ge-
neratim observamus, ab erroris periculo minimè remotos esse,

A

qui

ADDENDA.

Cum hujus Operis plus quam medietas prælo jam subducta esset, illudque integrum propediem in publico compariturum erat, vir amicus, nec vulgariter cruditus, impressa intuens, non dubitavit mihi pro labore, laudando licet, ut ajebat, sine suscepso, totam Romanæ Curiae indignationem & vindictam augurari. An, inquit, ignoras fata Pauli Sarpii, & Edmundi Richerii? quorum hic stylo ferreum Romanum propè vidit, ille sensit etiam. Ego reponebam: *Viri boni esse, vigilare pro gloria Sponsæ Christi, & laborare pro reunione Christianorum; virum fortē de cere, ut ab honesto hoc proposito ne objecto quidem discrimine & fortunæ temporalis jactura deterreatur. Infidias vitæ Fra-Pauli structas (quidquid ipse temerè suspicatus fuerit)* teste Pallavicino in *Apparatu ad Historiam Concilii Trid. cap. VI. n. 2. 3.* à prudentioribus & aulæ Romanæ peritis eidem aulæ non imputati, quippe quæ talibus mediis ad se ab hostiis suis liberandum non soleat uti. Fatum Richerii non tam Romanorum artibus, quam Cardinalis Richelii ambitioni tribuendum esse. Meum propositum à causa & facto binorum illorum virorum toto cœlo distare; illos fuisse osores Papatus, & inimicos Pontificum, qui Lutherum & Calvinum habuere ductores. Ego S. BERNARDUM sequi cupio, qui animo amico, & optimo fine, Summis Pontificibus multa exprobavit; intactis genuinis Primitiis juribus, quibus etiam solidiora fundamenta substruere conor, quam passim faciant, qui Romanæ Curiae cum excessu, & cum evidenti damno Ecclesiæ adulantur.

Eodem ferè tempore, quo hæc ille mihi objiciebat, incidit in manus meas clarissimi BARTHELII, Consiliarii intimi Wirceburgensis, insignis Ecclesiæ in Haugis ibid. Decani, in Universitate Pro-Cancellarii, & SS. Canonum Professoris *Dissertatio tertia de Concordatis Germanicis*, die 31. Augusti 1762. publice disquisitioni proposita. Dedit mihi egregium hoc scriptum ansam conquirendi binas anteriores ejusdem Magnifici Viri de eodem argumento *Dissertationes*, ante plures annos separatum, nunc etiam cum reliquis ejus opusculis collectim

A

APPENDIX SECUNDA.

JUSTINIANI NOVI
ANIMADVERSIONES IN
JUSTINIANI FROBENII
EPISTOLAM
AD CL. V.
JUSTINUM FEBRONIUM
JURISCONSULTUM
DE LEGITIMA POTESTATE
SUMMI PONTIFICIS.

BULLONII
ANNO MDCLXIV.

Nobilis Jur. Utr. Candidate, Collega peramande!

Ignosce, si forte erravero in dando satis competenter titulo,
JUSTINIANE FROBENI; Sigla tua J. U. C. interpre-
tor, quasi fores adhuc *Candidatus utriusque juris*, nec plus
aliquid de te suspicari poteram ex epistola tua, quæ si de-
buerat esse meriti tui specimen, consultius Romæ desiderares gra-
dum Utriusque Juris, quam in Germania; nondum enim hic vi-
deris

APPENDIX TERTIA.

JOANNIS CLERICI,
PALATINI
AD
JUSTINUM FEBRONIUM
EPISTOLA EXCITATORIA
ADVERSUS
OBSERVATIONES
QUASDAM SUMMARIAS
HEIDELBERGENSIS JESUITÆ
IN
EJUS LIBRUM SINGULAREM,
CUM NOTIS
AD EASDEM OBSERVATIONES.

JUSTINE FEBRONI!

Indigna mihi res visa est, à Jesuita Heidelbergensi, *P. Josepho Kleiner*, Theologiæ Professore, habitam in Te, tuumque librum singularem, fuisse promotionem Baccalaureorum bibliorum & formatorum. Quinque erant, iidemque omnes Clerici, ut hic ordo à juvenilibus annis educeretur in prælium aduersus eos, qui scribunt *contra praxes Romanae Curie*, licet *apprimè*

APPENDIX QUARTA.

AULI JORDANI
JURISCONSULTI
EXAMEN DISSERTATIONIS,
QUAM
MAG. CAROLUS FRIDERICUS
BAHRDT
LIPSIENSIS
DIE 14. DECEMB. AN. 1763.

ADVERSUS
JUSTINI FEBRONII TRACTATUM
PUBLICO EXPOSUIT.

Cum eodem fere tempore in manus meas incidissent C. F. Bahrdt Catechistæ Lipsiensis Dissertatio, & Jos. Kleinri. S. J. Theologi Heidelbergensis summariaæ Observatio-nes, tam illa, quam istæ, adversus Justini Febronii Li-brum, pro reunione dissidentium in Religione Christianorum compositum, directæ, comparatione factâ haud difficulter aderti, magis hac in parte ingenuum esse hunc *Catechistam*, quam *Je-suitam*. Ille sinceritatem scopi, pietatem, pro Ecclesiæ salute curiositatem, eruditionem, Febronio recognoscit; iste verò scopum larvatum, impietatem, temeritatem, Ecclesiæ perturbationem,